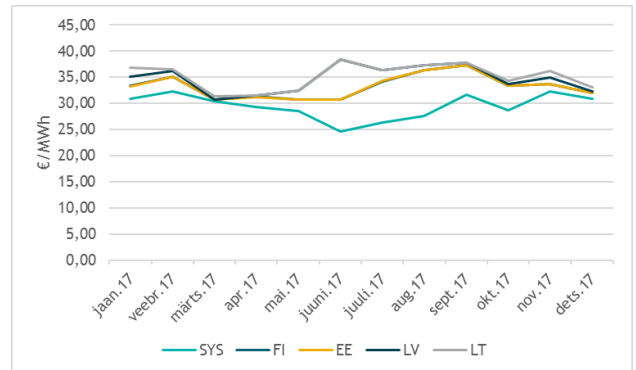

Energiaturud - 2017 detsember

22.01.2018

- Põhjamaade elektribörsi Nord Pool Eesti hinnapiirkonna keskmine hind oli detsembris 32,02 €/MWh; süsteemihind oli 30,92 €/MWh;
- Soome hind oli Eesti hinnast 0,1 euro võrra madalam (MWh kohta) ning Läti hind Eesti hinnast 0,24 euro võrra kõrgem;
- Leedus gaasibörsil GET Baltic kaubeldud maagaasi hind oli Eesti hinnapiirkonnas 19,79 €/MWh. "Baltic Gas Spot Index (BGSI)" kerkis 6,6% võrra tasemele 20,44 €/MWh;
- AS Eesti Gaas sõlmis GET Balticuga „market maker“ lepingu alustada alates 2018. aasta algusest ostu ja müügipakkumiste igapäevast seadmist börsile;
- 2018. aasta 1. jaanuarist rakendub Baltimaades ühine reguleerimisturg koos harmoniseeritud bilansiselgituse reeglitega ([link](#)).

Viimase 12 kuu keskmised hinnad

Detsember 2017 (€/MWh)	Min tunnihind	Keskmine hind	Max tunnihind
NP Süsteem	19,29	30,92	70,09
NP Soome	4,12	31,92	77,17
NP Eesti	4,12	32,02	77,17
NP Läti	4,12	32,26	77,17
NP Leedu	4,12	33,06	77,81

Energiahinnad

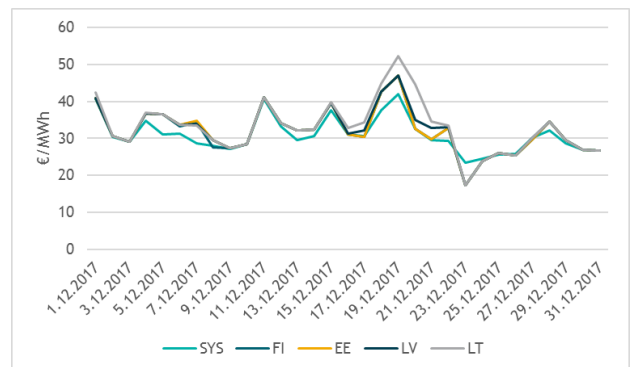
Elektri börsihinnad

Elektribörs		Keskmine hind (€/MWh)		
		2017 detss.	2017 nov.	2016 detss.
Nord Pool (SYS)		30,92	32,27	31,79
EPEX* (base/ peak)	ELIX	40,00 / 47,57	50,81/ 60,79	44,54/ 53,71
	PHELIX	30,77 / 38,05	40,37/ 48,71	38,22/ 44,59
	France	56,77 / 64,08	63,43/ 71,50	65,14/ 79,36

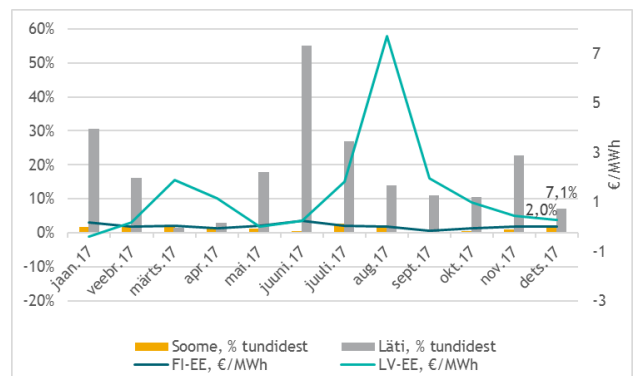
* EPEX - European Power Exchange

Põhjamaade elektribörsi Nord Pool (NP) detsembri hinnad langesid kuises võrdluses kõikides hinnapiirkondades. Suurim oli hinnalangus Taani piirkondades, kus hind langes võrreldes novembriga ligikaudu 16%. Mõlemas Taani piirkonnas olid hinnad ligikaudu 30 tunnil negatiivsed. Eesti piirkonna hind langes võrreldes novembriga 5%. Hinda kujundavatest teguritest on ülevaade [Energihindade mõjurid](#) all.

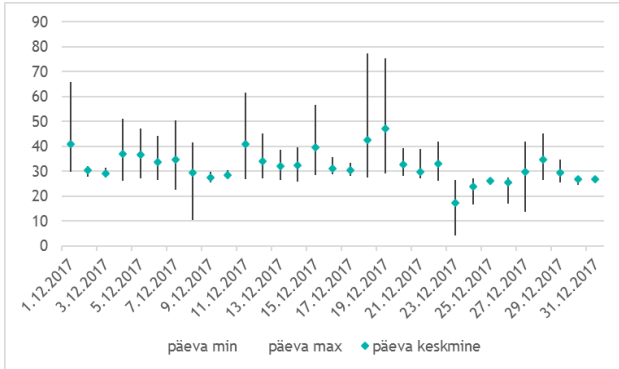
NP hinna- piirkond	Keskmine hind (€/MWh)		
	2017 detsember	2017 november	2016 detsember
Eesti	32,02	33,70	34,01
Läti	32,26	34,87	34,18
Leedu	33,06	36,20	34,79
Soome	31,92	33,67	34,00

NP päeva keskmised hinnad 2017. aasta detsembris

Viimase 12 kuu NP Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva hindade erinevus Soome ja Lätiga võrreldes

NP Eesti hinnapiirkonna hindade volatiilsus detsembris 2017

73,3% Nord Pool Eesti hinnapiirkonna detsembri järgmise päeva tunnihindadest jäid alla 35 €/MWh. Suurim päevasisene hindade erinevus oli 18. detsembril, mil päeva miinimum- ja maksimumhind erinesid 84,9 euro võrra MWh kohta.

Maagaasi hulgituru hind

Info Balti riikide ühtse gaasituru tehingute kohta on kättesaadav GET Balticu [koduleheküljel](#).

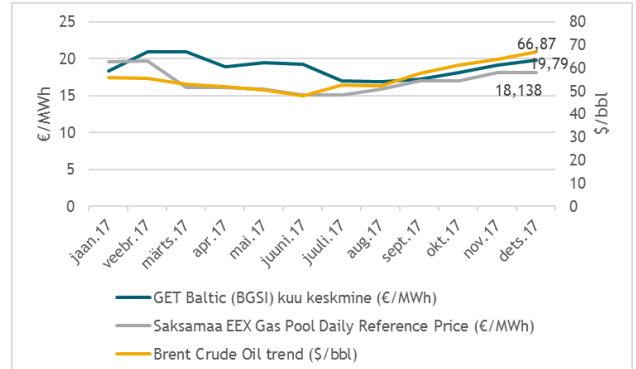
Kuigi Eesti gaasisüsteem ei ole võrgu kaudu ühendatud Soome ega Kesk-Euroopa gaasivõrguga, toome võrdluse huvides ära ka naaberturgude hinnainfo.

Detsember 2017 (€/MWh)		Keskmine hind	Kuine muutus	Min hind	Max hind
GET Baltic	BGSI*	20,44	6,6%	19,25	21,85
	Eesti	19,79	9,3%	19,55	20
	Läti	19,73	2,9%	19,25	20,6
	Leedu	20,55	7,1%	19,8	21,85
Soome Kaasupörssi**		20,67	-2,22%	17,19	23,40
GASPOOL***		20,16	5,33%	18,75	22,19

* BGSI - Baltic Gas Spot Index

** Võrdluse huvides teisendatud ülemisele kütteväärtusele: Eestis ja Leedus kasutatakse gaasi ostu-müügi lepingutes ülemist kütteväärtust, Soome gaasibörsil aga alumist kütteväärtust. Kuna alumise ja ülemise kütteväärtuse vahe on keskmiselt 10%, on hindade võrdlemiseks Kaasupörssi hindu korregeeritud 10% võrra.

*** Järgmise päeva tehingud, min ja max hind referentshinna alusel

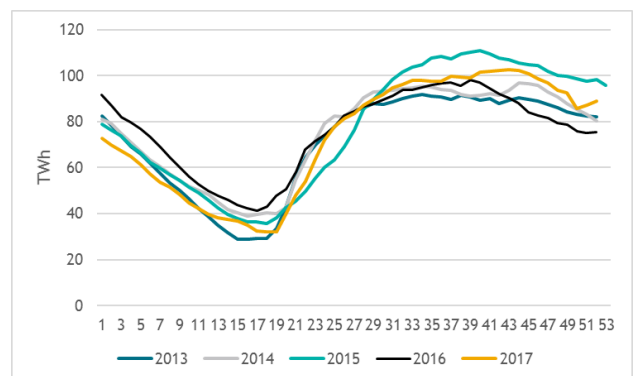
Viimase 12 kuu keskmised maagaasi hulgituru hinnad (al. 2017. a juulist BGSI)

Energiahindade mõjurid

Olulisemad energiahindade mõjurid:

- veeolud Põhjamaade hüdroreservuaarides ja Läti Daugava jões - mõju Baltikumi elektri börsihinnale;
- CO₂ emissioonikvootide hinnad - mõju elektri hulgituruhindadele läbi elektritootmiseks kasutatavate CO₂-mahukate kütuste kasutamise kulu;
- kütuste maailmaturu hinnad - mõju maagaasi hinnale, kuna paljud maagaasi lepingud ning sealhulgas ka Eesti Gaasi poolt Gazpromilt ostetava maagaasi leping seob ostuhinna maailmaturu kerge kütteõli (Gasoil 0,1%) ja raske kütteõli (FuelOil 1,0%) viimase üheksa kuu keskmise hinnaga;
- euro ja dollari kurss - kuna kütuste hinnad maailmaturul määratakse USA dollarites, mõjutab maagaasi impordihinda ka euro ja USD kurss - dollari tugevne-mine muudab kütuse kallimaks.

Põhjamaade (Norra, Rootsi ja Soome) hüdroreservuaaride täituvus oli detsembri lõpus ca 73,33% tasemel maksimaalsest (100% 02.01.2012 121 429 GWh), mis on novembriga võrreldes veidi madalam, ent eelnevate aastate keskmisest veidi kõrgem.

Hüdroreservuaaride täituvus Põhjamaades 2013-2017

Elektri ja maagaasi hinna mõjurid	Detsember 2017	November 2017
CO ₂ emissioonikvootide hind (min ... max €/t)	7,07 ... 8,17	7,35 ... 7,92
€/€ kurss kuu viimasel pangapäeval	1,1993	1,1734

Elektri ja maagaasi hinna mõjurid	Detsember 2017	November 2017
Raske kütteõli - FuelOil 1% eelneva 9 kuu keskmine (\$/tonn)	299,46	294,06
Kerge kütteõli - Gasoil 0,1% eelneva 9 kuu keskmine (\$/tonn)	473,37	465,95
Toornafta hind (Brent) (\$/bbl) kuu lõpu seis	66,87	63,57

Detsembris tõusis nafta hind 66,87 dollarini barrelist. Viimati oli hind nii kõrge 2015. aasta esimeses pooles. Tõusnud on ka CO₂ emissioonikvootide hind, mis oli viimati samal hinnatasemel 2016. aasta jaanuaris.

Võimsusvood

Elektrienergia järgmise päeva kaubanduslikud vood

Dets. 2017*	Võimsusvoog, tunde	Turule antud võimsus- sest kasutatud	100% turule antud võimsus- sest kasutuses, tunde	Pudelikael ELBAS kauplemise järel, tunde
EE>FI	147/745 (164/720)	3,5% (5,2%)	0/745 (0/720)	1/745 (0/720)
FI>EE	496/745 (433/720)	25,1% (20,6%)	15/745 (3/720)	9/745 (1/720)
EE>LV	643/745 (686/720)	43,9% (60,6%)	58/745 (160/720)	47/745 (92/720)
LV>EE	47/745 (30/720)	2,1% (2,0%)	2/745 (5/720)	0/745 (7/720)

* Võrdlus eelmise kuuga

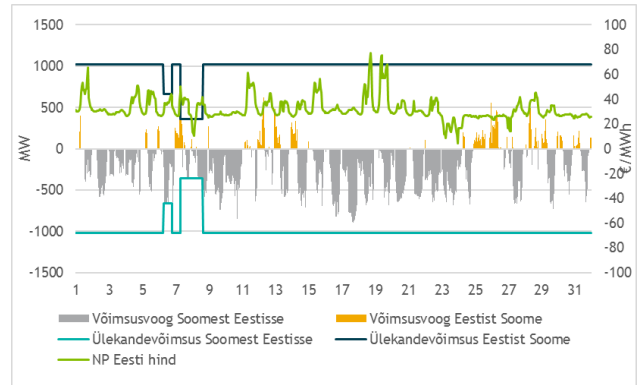
Dets. 2017*	Piirang, tunde	Pudelikaela tunnid normaalrežiimil**	Rampimise piirang, tunde***
EE>FI	30/744 (9/720)	0/744 (0/720)	0/744 (6/720)
FI>EE	30/744 (0/720)	0/744 (1/720)	
EE>LV	744/744 (720/720)	0/744 (0/720)	-
LV>EE	744/744 (720/720)	0/744 (0/720)	

* Võrdlus eelmise kuuga

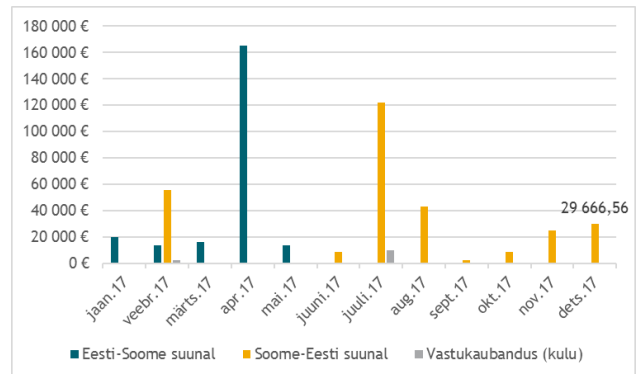
** Normaalrežiimiks loetakse aega, mil elektrisüsteemis ei toimunud hooldus- või remonttöid

*** Alalisvooluühenduste rampimise piirang tähendab, et kõiki turutehinguid ei olnud võimalik täita, sest võimsusvoog EstLinkidel ei tohi muutuda üle 600 MW tunnis. Tegemist ei ole EstLinkidest tingitud tehnilise piiranguga, piirang on vajalik Põhjamaade sünkronala elektrisüsteemide töökindla talitluse tagamiseks.

Eesti-Sooome

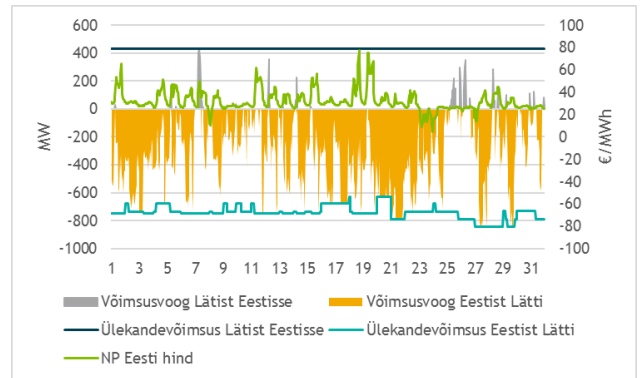

NP Eesti ja NP Soome vahelised võimsusvood 2017. a detsembris

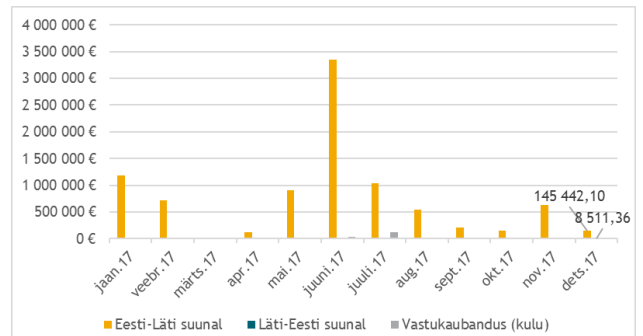

Viimase 12 kuu ülekandevõimsuse jaotamise tulu ja vastukaubanduse kulu EstLink kaablite omanikele

Eesti-Läti

NP Eesti ja NP Läti vahelised võimsusvood 2017. a detsembris

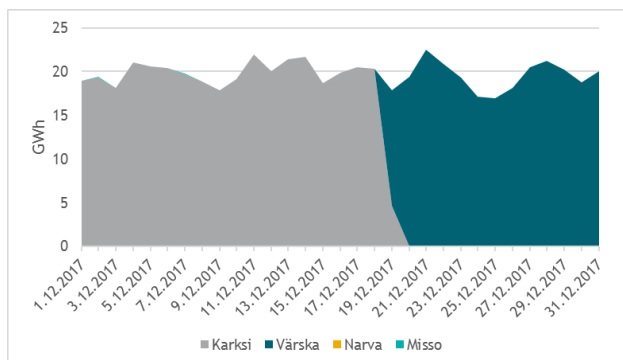

Viimase 12 kuu ülekandevõimsuse tulu ja vastukaubanduse kulu Eesti-Läti piiril

Gaasivood

Dets. 2017	Tehniline läbilaskevõime (GWh/päev)		Tipukoormus (GWh/päev)	Kogus (GWh)
	Max rõhul	Tegelik		
Karksi	73,5	53,1	21,9	363,2
Värskas	42,0	22,6	22,5	248,2
Narva	31,5	9,8	0	0,0

Detsembris toimus Eesti gaasivarustus Karksi ja Värskas gaasimõõtejaamade (GMJ) kaudu. Kuu lõikes jäi gaasivoo Eesti süsteemi päevas 8 ja 23 GWh vahele.

Füüsiline gaasivoo Eesti gaasisüsteemi piiripunktides 2017. aasta detsembris

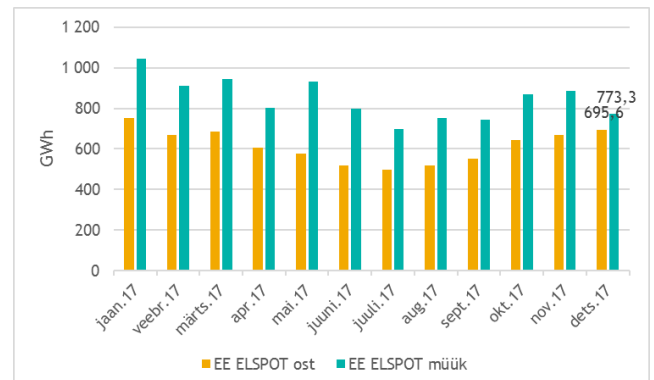
Pro-rata meetodil ülekandevõimsuse jaotamist detsembris ei toimunud. Gaasitarnete jaotust mõjutas Gazpromi poolt teostatav plaaniline remonttöö, mistõttu tarned Värskas sisendpunkti asemel teostati kuni 19.12.2017 Karksi sisendpunkti kaudu.

Detsembris kasutas Elering võimsust järgnevalt:

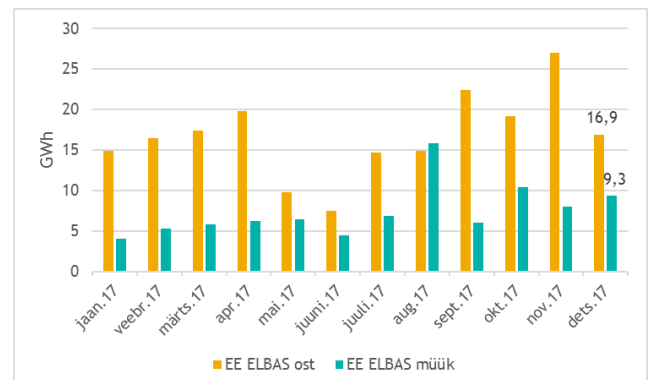
Asjaomane punkt	Kuine kindel võimsus (kWh/d)	Järgmise päeva kindel võimsus (kWh/d)	Päevasine kindel võimsus (kWh/d)
Karksi sissevool	39 060 000	355 540 035	2 415 000
Värskas sissevool	77 810 000	217 045 069	12 280 928
Misso sissevool	0	166 425	2 867

Energiakogused

Elektri kaubanduslikud kogused

Viimase 12 kuu NP järgmise päeva (ELSPOT) Eesti hinnapiirkonnas ostetud ja müüdü kogused

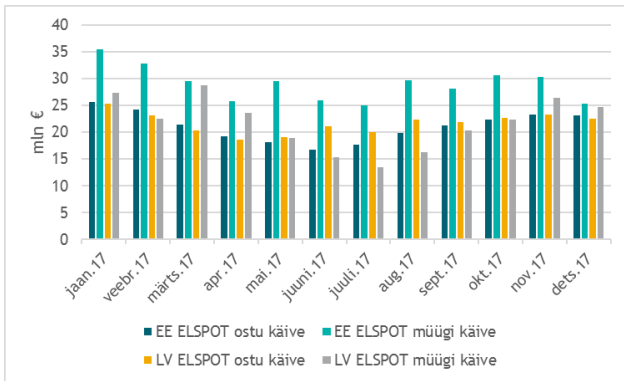
Viimase 12 kuu NP päevasele turul (ELBAS) kaubeldud kogused

Eesti turuosajad ostsid detsembris siseriiklikuks tarbimiseks elektrit järgmise päeva (ELSPOT) ja päevasiseselt (ELBAS) turult kokku 90,5% ulatuses ehk 712,5 GWh. Eestis toodetud elektrist müüdi järgmise päeva ja päevasisesel turul 91,1% ehk 782,6 GWh.

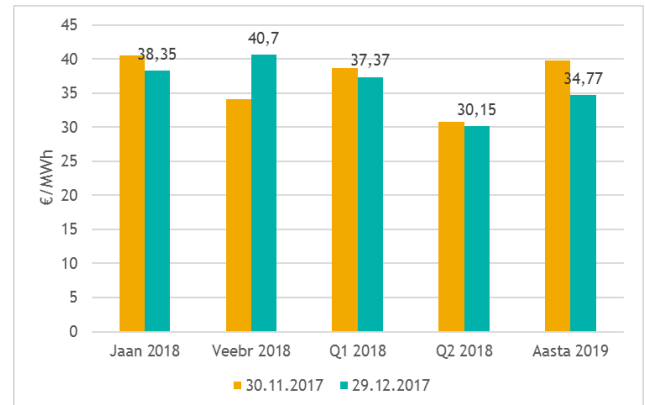

Viimase 12 kuu NP Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva turu (ELSPOT) import Soomest ja eksport Lähti

NP Eesti hinnapiirkonna detsembri järgmise päeva ostetud koguste käive oli 23,1 mln eurot ja NP Läti piirkonnas 22,4 mln eurot. Müüdü elektrenergia käive oli Eesti hinnapiirkonnas 25,4 mln eurot ja Läti hinnapiirkonnas 24,6 mln eurot.

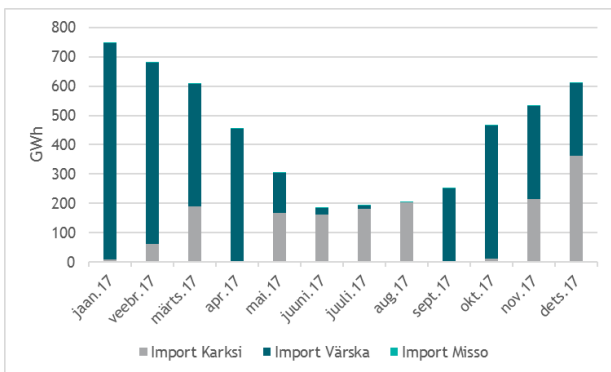
Viimase 12 kuu NP Eesti ja NP Läti hinnapiirkondades ostetud ja müüdid koguste käive

NP EE hinnapiirkonna eeldatav hind Nasdaq OMX tuleviku-tehingute hindade põhjal

Maagaasi import

Detsembris imporditi maagaasi Eestisse 611,5 GWh. Novembriga võrreldes on seda 14,9% rohkem ning 2016. a detsembriga võrreldes 6,1% vähem. Enamik gaasist imporditi Karksi GMJ kaudu.

Viimase 12 kuu jooksul Eestisse imporditud maagaasi kogused

Bilansiplaanide järgi importisid bilansihaldurid detsembris gaasi Karksi, Värskä ja Misso piiripunktide kaudu.

Maagaasi kütteväärtus

	Detsember 2017	November 2017
Wobbe arv (kWh/m ³)	13,81	13,81
Alumine kütteväärtus (kWh/m ³)	9,454	9,444
Ülemine kütteväärtus (kWh/m ³)	10,48	10,47

Elektri tulevikutehingud

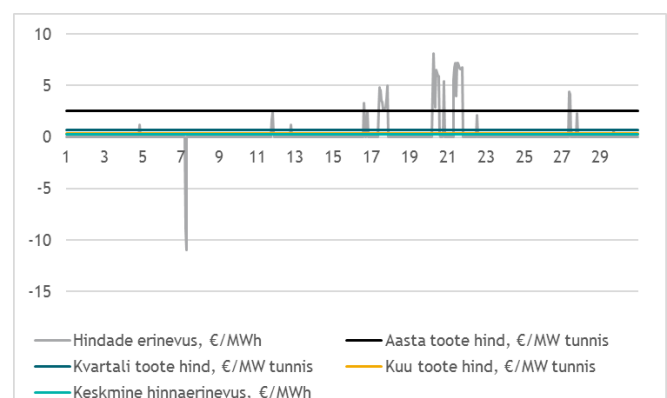
Nasdaq OMX Commodities 2017. aasta detsembri viimase kauplemispäeva (29.12.2017) tulevikutehingute põhjal kujuneb Nord Pool elektribörsi süsteemihinnaks 2018. a jaanuaris 33,9 €/MWh. EPAD Tallinn lepingute sulgemishind oli 2017. aasta jaanuari tootel 4,45 €/MWh ehk tehingute põhjal kujuneb jaanuari keskmiseks elektrienergia hinnaks NP Eesti hinnapiirkonnas 38,35 €/MWh (novembri lõpu tehingute põhjal 40,55 €/MWh).

EEX Power Derivatives futuurid, €/MWh	2019. a futuuride baas- ja tipukoormuse tunnihind	
	29.12.2017	30.11.2017
Phelix Power Futures (Saksamaa)	36,65/45,65	35,05/44,10
French Financial Futures (Prantsusmaa)	41,85/54,65	40,30/54,27

Limiteeritud PTR-ide oksjon Eesti-Läti piiril

Eesti ja Läti süsteemihaldurite Elering ja Augstsprieguma tiikls kokkuleppe kohaselt rakendatakse Eesti ja Läti vahelisel piiril osaliselt elektri ülekandevõimsuste limiteeritud otsest jaotusmehhanismi.

Oksjon	Kuup.	Kogus, MW	Hind, €/MW tunnis	Osalejad (edukad/kokku)	Tegelik hinnavahe, €/MWh
Y-2018	20.09.17	300	1,85	9/10	-
Q1-2018	13.12.17	100	0,86	4/9	-
Dets-2017	22.11.17	150	0,38	8/9	0,5

Limiteeritud PTR võrdlus NP Eesti ja Läti hinnapiirkonna hinnaerinevusega 2017. a detsembris

Detsembris teenisid süsteemihaldurid riskimaandamis-instrumentidelt 548 692 eurot.

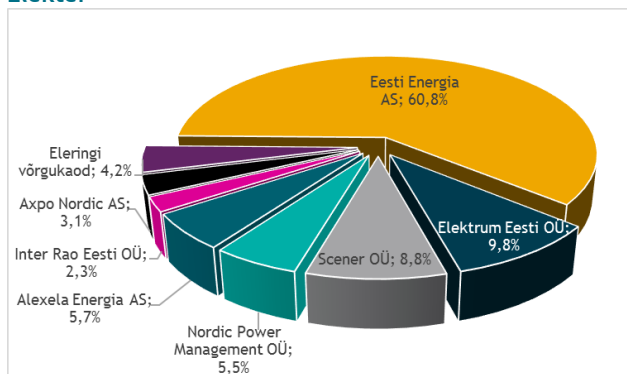
20.12.2017 toimus oksjon jaanuari võimsusele Eesti-Läti piiril. Sel oksjonil osales kokku üheksa turuosalist ja müüdi 150 MW igaks kuu tunniks - võimsus jagunes kaheksa turuosalise vahel. Toote hinnaks kujunes 0,40 €/MW tunni kohta.

Vastavalt süsteemihaldurite vahelisele lepingule korraldab alates 30.11.2016 oksjonid AS "Augstsprieguma tīkls". Täiendav teave oksjoni tulemuste, tingimuste, kalendri ja registreerimisvormi kohta on kättesaadav Eleringi [veebilehel](#) ja AS "Augstsprieguma tīkls" [veebilehel](#). 2019. aastal läheb võimsuste oksjonite korraldamine üle-Euroopalisele platvormile (Singel Allocation Platform (SAP), mida haldab ettevõtte JAO (<http://www.jao.eu>) ([link](#)).

Bilansihaldurite portfellid

Tabelites on bilansihaldurite portfellide osakaalud süsteemi tarbimisest arvatud bilansihalduri bilansi piirkonnas mõõdetud tarbimise kogumahu alusel. Bilansiportfellide turuosad ei ühti bilansihaldurite enda osadega elektri ja gaasi müügil lõpptarbijatele, kuna bilansiportfell sisaldab ka portfelli kuuluvate teiste müüjate elektri- ja gaasikuseid.

Elekter

Bilansihaldurite portfellid esialgsete tarbimismahude alusel detsembris 2017

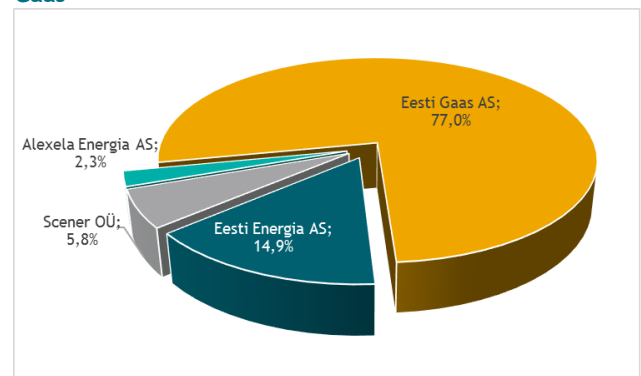
Kõik Eesti bilansihaldurite portfellides olevad elektri avatud tarnijad ja võrguettevõtjad on toodud Eleringi [veebilehel](#).

Osakaal EES tarbimisest, %	Dets. 2017	Nov. 2017	Okt. 2017
Eesti Energia AS	60,8	60,3	59,4
Elektrum Eesti OÜ	9,8	10,3	10,6
Scener OÜ	8,8	9,3	9,8
Alexela Energia AS	5,7	5,4	5,3
Nordic Power Management OÜ	5,5	5,4	5,6
Axpo Nordic AS	3,1	3,1	3,1
Inter Rao Eesti OÜ	2,3	2,1	2,2
Eleringi võrgukaod	4,2	4,1	4,0

Bilansihaldurite portfellide osakaalud vastavalt tootmis-mahutudele jagunesid järgnevalt:

Osakaal EES tootmisest, %	Dets. 2017	Nov. 2017	Okt. 2017
Eesti Energia AS	83,7	86,0	87,4
Scener OÜ	6,9	6,3	5,3
Nordic Power Management OÜ	6,1	4,8	4,7
Fortum Eesti AS	1,8	1,6	1,7
Elektrum Eesti OÜ	0,9	0,7	0,7
Alexela Energia AS	0,5	0,4	0,1

Gaas

Bilansihaldurite portfellid esialgsete tarbimismahude alusel detsembris 2017

Kõik Eesti bilansihaldurite portfellides olevad gaasi avatud tarnijad ja võrguettevõtjad on toodud Eleringi [veebilehel](#).

Osakaal tarbimisest, %	Dets. 2017	Nov. 2017	Okt. 2017
Alexela Energia AS	2,3	2,6	2,3
Baltic Energy Partners OÜ*	0	0	0
Eesti Energia AS	14,9	15,5	17,3
Eesti Gaas AS	77,0	76,7	74,7
Elektrum Eesti OÜ	0,01	0,01	0,01
Scener OÜ	5,8	5,2	5,6
Trafigura Trading (Europe) SARL*	0	0	0

* Lõpptarbijatele gaasi ei müü

Allikad:

Nord Pool, Elering, European Energy Exchange AG (EEX), Nasdaq OMX, Amber Grid, GET Baltic, Kaasupõrssi, Platts, Euroopa Keskpang, Bloomberg

* Käesolevat raportit ja selle lisasid ei saa käsitleda juriidilise, finantsalase või muu nõuandena ega ettepanekuna osta või müüa maagaasi, elektrienergiat või finantsinstrumente. Elering ei vastuta kulude või kahjude eest, mis raportis ja selle lisades toodud informatsiooni kasutamise seoses võivad tekkida.